

ORGANIZAREA INSTITUȚIONALĂ A STATELOR MEDIEVALE ROMÂNEȘTI

Condițiile istorice în care au luat ființă statele de la sud și este de Carpați au făcut ca ele să se formeze și să existe separat. Organizarea lor era însă foarte asemănătoare.

Statul era condus de un voievod care se intitula „mare voievod și domn singur stăpânitor”. Aceasta însemna că era comandantul armatei (voievod), stăpânul întregii țări (domn) și independent de orice putere străină (singur stăpânitor). Domnul avea atribuții juridice (era judecătorul suprem), legislative (stabilea legile) și avea dreptul de a bate monedă.

Sfatul Domnesc, alcătuit din boieri cu dregătorii (funcții) și din clerul înalt (mitropolitul și episcopii), hotărea împreună cu domnul politica externă și internă. Cele mai importante dregătorii în acest Sfat Domnesc erau cea de Portar al Sucevei în Moldova și de Ban al Olteniei în Țara Românească. Alte funcții mai erau și acelea de vornic (atribuții legislative), logofăt (șeful cancelariei domnești - elibera documente interne și întreținea corespondența cu exteriorul), spătar (funcții militare), paharnic (se ocupa cu pivnițele domnești), comis (funcții militare), stolnic (aprovizionarea Curții Domnești), postelnic (atribuții diplomatice) și vistier (administratorul finanțelor statului).

În cazuri speciale, cum ar fi alegerea unui nou domn, războiul, era convocată Adunarea Țării, formată din reprezentanții tuturor stărilor sociale (boieri, cler, orășeni, țărani liberi).

Curtea Domnească era formată din boierii mai importanți, cu dregătorii, împreună cu ostașii și slujitorii domnului. De obicei Curtea era așezată la Curtea de Argeș (care era și capitala țării) sau la Târgoviște în Țara

Românească, iar în Moldova la Baia, Siret sau Suceava (capitala Moldovei).

Țările erau împărțite în unități teritoriale mai mici, județe în Țara Românească, ținuturi în Moldova. Nu existau legi scrise, ci oamenii erau judecați după „legea pământului”, care era transmisă pe cale orală din generație în generație. Boierii primeau moșii în schimbul loialității către domnul lor, iar hiclenia (trădarea) era pedepsită cu moartea.

Apărarea țării era asigurată de cetele militare conduse de boieri, iar în cazuri mai grave era convocată „oastea cea mare”, formată din toți bărbații capabili de luptă.